

Ekspertu kopīgais atzinums studiju programmas licencēšanai

KOPIĢĀ AKADĒMISKĀ DOKTORA STUDIJU PROGRAMMA
“Valodu un literatūras studijas”

Daugavpils universitāte (DU)
Liepājas Universitāte (LiepU)
Ventspils Augstskola (VeA)

Eksperti rekomendē licencēt studiju programmu.

Eksperti:

1. Eksperte **Indra Karapetjana**
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētā eksperte **Iļona Kiukucāne**
3. Latvijas Studentu apvienības deleģētā eksperte **Samanta Reine**

Satura rādītājs

I.	Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	6
3.	Resursi un nodrošinājums	11
4.	Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	14
5.	Mācībspēki	22
6.	Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	26
7.	Novērtējums	36
8.	Rekomendācijas	37
9.	Prasību vērtējumu kopsavilkums	39

Informācija par ekspertiem

Akadēmiskās vides pārstāvis	<i>Indra</i>	<i>Karapetjana</i>	<i>Grāds/ profesionālā kvalifikācija Dr Philol</i>	<i>LU HZF</i>
Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts/-e/	<i>Ilona</i>	<i>Kiukucāne</i>	<i>Latvijas Valsts universitātes Filoloģijas fakultāte, diploms Nr. 261225</i>	<i>Latvijas Darba devēju konfederācija</i>
Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts/-e	<i>Samanta</i>	<i>Reine</i>		<i>Students</i>

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	<i>12.09.2022.-13.09.2022.</i>
Ekspertu kopīgais atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:	<ol style="list-style-type: none"> 1. 26.05.2022. Daugavpils Universitātes iesniegums Nr. 4-40/181 par kopīgas DU, LiepU, VeA doktora studiju programmas “Valodu un literatūras studijas” licencēšanu; 2. Daugavpils Univeristātes Humanitārās fakultātes, Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātes, Ventspils Augstskolas Tulkošanas studiju fakultātes kopīgās doktoru studiju programmas “Valodu un literatūras studijas” raksturojums; 3. Daugavpils Universitātes Humanitārās fakultātes, Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātes, Ventspils Augstskolas Tulkošanas studiju fakultātes kopīgās doktoru studiju programmas “Valodu un literatūras studijas” pielikumi; 4. 13.09.2022., Latvijas Zinātnes padomes dokuments Nr. 2022/4.2-130, par atbalstu DU, LiepU un VeA doktora studiju programmas “Valodu un literatūras studijas” licencēšanā; 5. 18.03.2022. Augstākās izglītības padomes atzinums Nr.1.10/22, par atbalstu DU, LiepU un VeA doktora studiju programmas “Valodu un literatūras studijas”, kas paredzēta mazāk nekā 250 pilna laika studējošiem; 6. Augstskolu likums; 7. Vides aizsardzības likums;

	8. Ministru kabineta 13.06.2017 noteikumi Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju"; 9. Ministru kabineta 05.12.2017 noteikumi Nr. 716 "Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam"; 10. Ministru kabineta 23.01.2007 noteikumi Nr. 70 "Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi"; 11. Ministru kabineta 16.04.2013 noteikumi Nr. 202 "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus"; 12. Intervijas DU, LiepU un VeA vizītes laikā.
--	--

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas/ koledžas nosaukums	Daugavpils Universitāte Liepājas Universitāte Ventspils Augstskola
2.	Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas
3.	Citas studiju programmas studiju virzienā	Daugavpils Universitāte: Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Austrumeiropas kultūras un biznesa sakari” (43222) Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Filoloģija” (43226) Akadēmiskā maģistra studiju programma „Filoloģija” (45226) Profesionālā maģistra studiju programma „Starpkultūru attiecības” (47222) Doktora studiju programma „Literatūrzinātne” (51226) Doktora studiju programma „Valodniecība” (51226) Liepājas Universitāte: Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Baltu filoloģija, kultūra un komunikācija” (43222) Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Eiropas valodu un kultūras studijas” (43222) Akadēmiskā maģistra studiju programma „Rakstniecības studijas” (45222)

		<p>Ar VeA kopīgā doktora studiju programma „Valodniecība (latviešu sinhroniskā un diahroniskā valodniecība, lietišķā valodniecība un salīdzināmā un sastatāmā valodniecība” (51227)</p> <p>Ventspils Augstskola: Akadēmiskā bakalaura studiju programma „Valodas un starpkultūru komunikācija” (43222) Akadēmiskā maģistra studiju programma „Valodas un kultūrvide” (45227) Ar LiepU kopīgā doktora studiju programma „Valodniecība (latviešu sinhroniskā un diahroniskā valodniecība, lietišķā valodniecība un salīdzināmā un sastatāmā valodniecība” (51227)</p>
4.	Studiju programmas nosaukums	Kopīgā DU, LiepU un VeA akadēmiskā doktora studiju programma „Valodu un literatūras studijas”
5.	Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	51226
6.	Studiju programmas īstenošanas valoda	latviešu, angļu
7.	Studiju programmas apjoms, ilgums, īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	Pilna laika klātiešana – 3 gadi, 120 KP
8.	Uzņemšanas prasības	<p>Humanitāro (valodniecība un literatūrzinātne, tulkojumzinātne, vēsture, filozofija) vai sociālo (starpkultūru attiecības, sociālā antropoloģija, sociālā psiholoģija u. c.) zinātņu maģistra grāds vai tam pielīdzināma 2. līmeņa augstākā profesionālā izglītība attiecīgajā nozarē.</p> <p>Jākārto šādi iestājpārbaudījumi: -pārbaudījums valodniecībā/ literatūrzinātnē/ tulkojumzinātnē (atkarībā no izvēlētās apakšprogrammas; pārrunas par iesniegto pētījuma pieteikumu (referātu); - eksāmens svešvalodā (angļu, vācu vai franču valodā)</p>
9.	Studiju programmas īstenošanas adrese, norādot, vai studiju programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle	<p>Pilna laika klātiešanas studijas Daugavpilī DU Humanitārajā fakultātē DU juridiskā adrese Daugavpilī, Vienības ielā 13</p> <p>Pilna laika klātiešanas studijas Liepājas Universitātē</p>

		LiepU Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātē LiepU juridiskā adrese Liepājā, Lielajā ielā 14 Pilna laika klātienes studijas Ventspils Augstskolā VeA Tulkošanas studiju fakultātē VeA juridiskā adrese Ventspilī, Inženieru ielā 101
10.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju)	Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph.D.) valodniecībā un literatūrzinātnē

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Prasība [1]: Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Analīze

1. Studiju programmas izveide ir pamatota un atbilst augstskolas/ koledžas stratēģijai, studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c.

Kopīgā doktora studiju programma „Valodu un literatūras studijas” izstrādāta ESF projekta Nr.8.2.1.0/18/A/019 „Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē” ietvaros. Daugavpils Universitāte (turpmāk –DU), Liepājas Universitāte (turpmāk – LiepU) un Ventspils augstskola (turpmāk VeA) ir parakstījušas trīspusēju sadarbības līgumu, uz kā pamata tiek veidota kopīga doktora studiju programma „Filoloģija”. Studiju programmas gatavošanas procesā nosaukums ir mainīts uz “Valodu un literatūras studijas”, uz ko ir norādīts DU vēstulē Nr. 4-40/307 Par papildinformācijas sniegšanu Daugavpils Universitātes, Liepājas Universitātes un Ventspils Augstskolas kopīgai doktora studiju programmai “Valodu un literatūras studijas” (51226)). Viens no būtiskiem kopīgās doktora studiju programmas (turpmāk - KDSP) izveides priekšnosacījumiem ir ilggadēja minēto augstskolu sadarbība valodniecības un literatūrzinātnes jomā. Sadarbības piemēri minēti studiju programmas raksturojuma (turpmāk - Raksturojums) 1.1. sadaļā, piemēram, kopš 2020. gada DU darbojas Valodniecības un literatūrzinātnes promocijas padome, kuras sastāvā ir LiepU un VeA LZP eksperti; kopš 2020. gada LiepU darbojas Valodniecības un literatūrzinātnes promocijas padome (pirms tam – Valodniecības promocijas padome), kuras pamatu veido LiepU un VeA nozares LZP eksperti). Svarīga ir arī aktuālā starpdisciplināritātes tendence humanitāro zinātņu jomā, par ko liecina Latvijā apstiprinātā zinātnisko grādu klasifikācija (humanitāro zinātņu doktora grāds valodniecībā un literatūrzinātnē). Triju augstskolu sadarbība programmas īstenošanā veicinās programmas konkurētspēju Latvijā un ārvalstīs, kā arī mūsdienu tehnoloģiju attīstība ļaus operatīvi risināt mobilitātes un apmaiņas jautājumus.

Raksturojumā tiek analizēta un uzsvērtā KDSP atbilstība iesaistīto augstskolu attīstības stratēģijām¹, kā arī Latgales un Kurzemes plānošanas reģionu ilgtspējīgas attīstības stratēģijām². Gan iepazīstoties ar raksturojumu, gan klātienēs vizītes laikā ekspertiem bija iespēja pārliecināties par augstskolu stratēģisko iesaisti un sadarbību Latvijas Republikas ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanā, kur svarīga funkcija ir reģionālistikai, dzimtās valodas un svešvalodu izpētes un apguves, kultūras, literatūras un mākslu studijām. Kaut arī, iepazīstoties ar raksturojumu, nebija pietiekamas informācijas par DU un LiepU attīstības stratēģiju izstrādes stadiju un nākotnes redzējumu, klātienēs vizītes laikā eksperti guva pārliecību, ka DU un LiepU, strādājot pie jaunās augstskolu attīstības stratēģijas, īpašu uzsvaru liks uz kopīgu, starpdisciplināru starptautisku doktorantūras studiju attīstību prioritārajos studiju un pētniecības virzienos.

Raksturojuma 1.2 sadaļā ir noteikts KDSP mērķis “sagatavot profesionālus zinātniekus valodniecības, literatūrzinātnes un tulkojumzinātnes jomā ar augstu pētniecisko potenciālu, kuri, izstrādājot oriģinālu un aktuālu pētījumu izvēlētajā studiju programmas apakšprogrammā, rada jaunas zināšanas un produktīvi izmanto starpdisciplināru pieeju, ir kompetenti izvirzīt un risināt mūsdienu literatūrzinātnes, valodniecības un tulkojumzinātnes svarīgākās problēmas, attīstot un nostiprinot Latvijas zinātnisko potenciālu; plašāk tas nozīmē dalību Latvijas un Eiropas intelektuālās elites veidošanā, kā arī spēju ietekmēt iepriekšminēto zinātnes nozaru attīstības virzienu un prioritāšu noteikšanu”. KDSP mērķī skaidri atspoguļojas visu trīs iesaistīto augstskolu unikālās iestrādes, kas produktīvi papildinās cita citu (DU – literatūrzinātnes skola, kontrastīvā pieeja valodniecībā; LiepU – reģionālistikas pētījumi valodniecībā un literatūrzinātnē, salīdzināmā un sastatāmā valodniecība, lietišķā valodniecība, sociolingvistika; VeA – lietišķā valodniecība un tulkojumzinātne).

Mērķa sasniegšanai nospraustie uzdevumi (raksturojuma 1.2.sadaļa) atbilst KDPS mērķim, jo tiek veicināta kvalitatīvu zināšanu apguve par mūsdienu literatūrzinātnes, valodniecības un tulkojumzinātnes aktuālajām teorētiskajām un metodoloģiskajām problēmām, iekļaujot tās starpdisciplinārā kontekstā. Gan raksturojumā, gan ekspertu klātienēs vizītes laikā tika uzsvērtā programmas starpdisciplināritāte, tādejādi norādot uz tās īpašo vietu studiju virziena attīstībā, izvērstāku ekspertu analīzi par programmas starpdisciplināritāti skatīt atzinuma 4. sadaļā.

Plānotie KDSP studiju rezultāti atbilst astotajam EKI līmenim (MK noteikumi Nr. 322 Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju).Pēc ekspertu vizītes tika iesniegts labojums raksturojuma sadaļā 1.3., precizējot iegūstamo studiju rezultātu skaitu no 21 rezultāta uz 9. Pielikumā Nr. 6 ir norādīts samazinātais rezultātu skaits, bet raksturojuma dokumentā “Pielikumi” ir palikusi informācija par 21 studiju rezultātu.

Izanalizējot veikto studiju kursu kartējumu, studiju kursus plānotos sasniedzamos rezultātus, mērķus un studiju programmas rezultātus, apakšprogrammu plānotos rezultātus (raksturojuma 3.1. sadaļa), kas iesniegti pēc ekspertu vizītes, var secināt, ka kopumā plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti.

KDSP izstrādes process ir atspoguļots raksturojuma 1.4 sadaļā. Programmas izstrādi, pamatojoties uz trīspusēju sadarbības līgumu starp augstskolām, veica darba grupa, kas tika izveidota 2020. gada oktobrī. Tajā ietilpa DU Humanitārās fakultātes (turpmāk - HF), LiepU Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātes (turpmāk – HMZF) un VeA Tulkošanas studiju fakultātes (turpmāk –TSF) pārstāvji, kam ir pieredze atbilstošu doktora studiju programmu

¹ https://du.lv/wp-content/uploads/2021/12/DU_attistibas_strategija_25.01.2021.-converted.pdf ; https://www.liepu.lv/uploads/files/LiepU_strategija_2020_majas%20lapai.pdf; https://irp.cdn-website.com/f6b5d556/files/uploaded/VeA_Strategija_2021_2027.gadam.pdf

² https://irp.cdn-website.com/f6b5d556/files/uploaded/VeA_Strategija_2021_2027.gadam.pdf; <https://www.kurzemesregions.lv/wp-content/uploads/2018/11/Kurzeme-2030.pdf>

īstenošanā. Darba grupas dalībnieki regulāri tikās un apsprieda programmas izstrādes jautājumus, piemēram, programmas koncepciju, saturu un plānojumu, jaunu, inovatīvu kursu izstrādi, uzņemšanas prasības, plānotās sadarbības mehānismu un kvalitātes nodrošināšanu. Atbilstoši raksturojumam programmas izstrādes laikā tika pētīta Eiropas un pasaules augstskolu pieredze līdzīgu programmu izveidē, kā arī ievērots konceptuālajā ziņojumā *Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā*³ paustais. Gan raksturojumā, gan klātienēs vizītes laikā ekspertiem tika nodrošināta informācija par darba devēju iesaisti programmas sagatavošanā, uzsverot, ka doktora studiju programmu humanitārajā jomā darba tirgus prioritāri orientēts uz akadēmisko vidi. Darbavietas ir saistītas ar literatūrzinātņi, valodniecību, tulkojumzinātņi, kulturoloģiju augstākās izglītības institūcijās gan Latvijā, gan ārvalstīs, zinātniskajos institūtos, muzejos un bibliotēkās.

Raksturojuma pielikumā ir pievienotas darba devēju atbalsta vēstules un rekomendācijas (Raksturojuma 12.pielikums). Kaut arī klātienēs vizītes laikā, īpaši DU, tika uzsvērtā arī ārvalstu ekspertu iesaiste un pozitīvais vērtējums, raksturojumam netika pievienoti rakstiski atzinumi par programmas projektu.

Raksturojumā ir atklāta arī studējošo un absolventu iesaiste KDSP koncepcijas izstrādē. Katrā iesaistītajā augstskolā atbilstoši raksturojumā apkopotajai informācijai no studējošo aptaujām šobrīd īstenoto doktora studiju programmu doktoranti uzskata, ka jānostiprina zināšanas, prasmes un pieredze akadēmisku rakstu, referātu un populārzinātnisku publikāciju veidošanā. Viņi domā, ka studiju laikā būtu nepieciešams apgūt tādas prasmes, kā akadēmiskā uzvedība, akadēmiskā valoda (akadēmiskās svešvalodas), pētniecības paņēmieni un metodoloģija, zinātniskās diskusijas principi, kā sagatavot vērtīgu recenziju. Doktoranti augstu vērtē iespēju sadarboties ar citu doktora studiju programmu studējošajiem konferenču un zinātnisko pasākumu laikā. Kā būtiskākie pierādījumi studējošo iesaistei raksturojumā ir minētas un analizētas studējošo aptaujas un “Doktorantu festivāli” (DU), doktora studiju darbsemināri un kolokviji (LiepU un VeA). Jaunās doktora studiju programmas izveides procesā tika izstrādāta speciāli mērķēta studējošo aptauja, uz ko atsaucās augstskolu pārstāvji ekspertu klātienēs diskusijā un ar kuras jautājumiem un atbilžu kopsavilkumu ir iespējams iepazīties raksturojumā.

2. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/ koledžas veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences u.c.

Atbilstoši raksturojumā pieejamajai informācijai DU doktora studiju programmās „Literatūrzinātne” un „Valodniecība” no 2014. līdz 2021. gadam aizstāvētas 11 disertācijas. LiepU un VeA kopējā doktora studiju programmā „Valodniecība” laikā no 2014. līdz 2021. gadam ir aizstāvētas 13 doktora disertācijas. Kopumā studējošo skaits doktora līmeņa studiju programmās 2020. gadā attiecīgajās augstskolās bija DU – 103 doktoranti, LiepU – 28.doktoranti, VeA – 16 doktoranti,⁴ kas ilustrē augstskolu veikspēju kopumā. Kā tika uzsvērts ekspertu klātienēs vizītes laikā, humanitāro zinātņu programmu grupā doktorantu skaits attiecīgi ir atbilstošs pieprasījumam. KDSP īstenošana, sadarbojoties 3 reģionālajām augstskolām, var tikt uzskatīta par ieguvumu visu augstskolu studējošajiem un maģistra programmu absolventiem. Augstskolu pieredze, iesaistoties dažādos sadarbības projektos un veicinot studējošo un docētāju mobilitātes, prakses un pieredzes apmaiņu, kā arī raksturojumā minētais DU humanitāro zinātņu programmas „Reģionālās studijas, literatūra un mākslas”

³ <https://likumi.lv/ta/id/315685-par-konceptualo-zinojumu-par-jauna-doktoranturas-modeļa-ieviesanu-latvija>

⁴ https://www.viis.gov.lv/sites/default/files/2021-12/parskats_par_latvijas_augstako_izglitiba_2020.pdf

augstais vērtējums 2020. gada starptautiskajā zinātnes akreditācijā pierāda, ka augstskolām ir potenciāls piesaistīt lielāku ārvalstu studējošo skaitu doktorantūrā. Raksturojumā diemžēl nav sniegti augstskolu dati un prognozes par ārvalstu studējošo skaitu KDSP.

3. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola/ koledža ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi.

Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm ir iztirzāta raksturojuma 1.5.sadaļā un ir izstrādāta atbilstoši nozares attīstības tendencēm Eiropā un pasaulē, balstoties uz dažādu valstu universitāšu (piemēram, Veronas Universitātes (Itālija), Helsinku Universitātes (Somija), Kārļa Universitātes (Prāga, Čehija), Viļņas Universitātes (Lietuva) u. c.) pieredzes izpēti un pasaules līmeņa starptautisko konferenču aktualitāšu akceptēšanu. Kā tika vairākkārtīgi uzsvērts ekspertu klātienēs vizītes diskusijās, programmā likts uzsvars uz starpdisciplināritāti, dažādu tematiski atšķirīgu pētījumu virzienu integrēšanu, socioloģiskās metodoloģijas pielietošanu, jaunu metodoloģiju izstrādi. Iesaistīto augstskolu KDSP „Valodu un literatūras studijas” saturā ir integrēta valodniecības, literatūrzinātnes un tulkojumzinātnes pētniecība. Raksturojumā ir atzīts, ka līdzīgas studiju programmas tiek piedāvātas arī Eiropā – ir izplatīta divu un vairāku nozaru vai apakšnozaru integrēšana, piemēram, Viļņas Universitātes doktora studiju programmas „Filoloģija” virzieni ir valodniecība, literatūrzinātne, tulkojumzinātne; Helsinku Universitātes doktora studiju programmas „Valodu studijas” virzieni ir valodniecība un tās apakšnozares, savukārt literatūras izpēte ir citas doktora studiju programmas („Filosofija, mākslas un sabiedrība”) sastāvdaļa. Raksturojumā tiek secināts, ka Latvijas augstskolu DU, LiepU un VeA kopīgā doktora studiju programma „Valodu un literatūras studijas” ir līdzīga Viļņas Universitātes doktora studiju programmai „Filoloģija”, jo tajās ir integrēta dažādu valodu izpēte vairākās apakšnozarēs gan sinhroniskā, gan diahroniskā aspektā, iekļauti literatūrzinātnes un tulkojumzinātnes pētījumi. Ekspertu klātienēs vizītes laikā tika pieminēts arī tas, ka Latvijas Universitāte (LU) īsteno līdzīgu doktora studiju programmu “Valodu un kultūru studijas”, bet tas nav atklāts KDSP raksturojumā. Salīdzinājums ar LU doktora studiju programmu varētu pilnveidot KDSP, lai, attīstot reģionālistikas u.c. pētījumus, piesaistītu reflektantus savām augstskolām.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas

KDSP attīstības perspektīvu raksturojums un analīze ir veikta raksturojuma 1.6 sadaļā, un ir uzsvērts, ka programmas attīstības stratēģija ir daļa no DU, LiepU un VeA kopējās attīstības stratēģijas. Kā viens no vidēja termiņa mērķiem ir uzsvērts, attīstot nozares pētījumus, sekmēt DU, LiepU, VeA kā zinātnes izglītības reģionu institūciju konsolidētāju un attīstības virzītājspēku lomas palielināšanos un veicināt augstskolu atpazīstamību Latvijā un pasaulē. Ekspertu klātienēs vizītes diskusijās ar KDSP īstenotājiem vairākkārtīgi tika pieminēta potenciālo studiju virzienu attīstīšana un iespēja piesaistīt lielāku ārvalstu studējošo skaitu doktorantūrā.

Secinājumi, norādot kritēriju stīprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [1]

Triju augstskolu sadarbība programmas īstenošana veicinās programmas konkurētspēju Latvijā un ārvalstīs, vienlaikus, izstrādājot augstskolu jaunās attīstības stratēģijas, tajās jāiekļauj redzējums par kopīgu, starpdisciplināru starptautisku doktorantūras studiju attīstību

prioritārajos studiju un pētniecības virzienos. Studiju programmas mērķis, uzdevumi un precizētie studiju programmas un apakšprogrammu sasniedzamie rezultāti uzskatāmi par savstarpēji saistītiem. Studiju programmas izstrādes posmā vērā ņemti darba devēju, absolventu un doktora līmeņa studiju programmās studējošo viedokļi. Uzsākot īstenot studiju programmu, būtiski aprobežot studējošo paustos ieteikumus. Ievērojot gūto informāciju jāsecina, ka augstskolām ir potenciāls šajā studiju programmā piesaistīt arī ārvalstu studējošos, vienlaikus, detalizētāk jāizvērtē ārvalstu studējošo piesaistes iespējas. Ievērojot, ka Latvijā tiek īstenota līdzīga doktora līmeņa studiju programma, augstskolām būtu jāveic kopīgās doktora programmas salīdzinājums ar LU īstenoto studiju programmu, izskaužot iespējamu studiju programmas satura pārklāšanos un nodrošinot, ka kopīgajā programmā tiek attīstīts tieši reģionālistikas u.c. pētījumu aspekts.

Stiprās puses:

- iesaistītās augstskolas ir parakstījušas trīspusēju sadarbības līgumu, uz kā pamata tiek veidota kopīga doktora studiju programma „Filoloģija” (precizētais nosaukums „Valodu un literatūras studijas”); būtiskākais kopīgās doktora studiju programmas izveides priekšnosacījumiem ir ilggadēja minēto augstskolu sadarbība valodniecības un literatūrzinātnes jomā.
- Kopīgi izstrādātā programmā parādās visu trīs iesaistīto augstskolu unikālās iestrādes, kas produktīvi papildinās cita citu.
- KDSP sagatavošanā izmantoti darba devēju studējošo un absolventu viedokļi.

Vājās puses

- Nav sniegta informācija par ārvalstu ekspertu iesaisti KDSP sagatavošanā.
- Nepietiekami analizēta studējošo skaita dinamika un tendences visās iesaistītajās augstskolās.
- Nav veikts salīdzinājums ar LU doktora studiju programmu “Valodu un kultūru studijas”, ar kuru noslēgta vienošanās par studiju turpināšanas iespējām.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	x			
2.		x		
3.		x		
4.		x		

Prasības [1] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Iepazīstoties ar KDSP raksturojumu, tam pievienotajiem pielikumiem, citiem resursiem, kā arī izvērtējot ekspertu klātienē vizītē gūto informāciju, var secināt, ka
	X			

				licencējamā doktora studiju programma atbilst studiju virzienam.
--	--	--	--	--

3. Resursi un nodrošinājums

Prasība [2]: Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Analīze

1. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Atbilstoši raksturojumam KDSP „Valodu un literatūras studijas” tiks īstenota DU HF studiju virziena „Valodu un kultūru studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” ietvarā, LiepU studiju virziena „Valodu un kultūru studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” ietvarā un VeA studiju virziena „Valodu un kultūru studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” ietvarā. Programmas īstenošanas bāze ir atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem. Raksturojuma 2.1.sadaļā ir uzsvērtā iesaistīto augstskolu iepriekšējā sekmīgā savstarpējā sadarbība, kā arī sadarbība ar vairākām Latvijas un ārvalstu augstākās izglītības un zinātniskajām institūcijām kopīgi īstenotos projektos, ieskaitot dalību valsts pētījumu programmā *Letonika*. Visu iesaistīto augstskolu atbildību un iesaisti nosaka Sadarbības līgums par kopīgās doktora studiju programmas “Filoloģija” izstrādi un īstenošanu. Līgumā ir paredzēts, ka KDSP ieviešanu uzrauga kopīgās studiju programmas padome, kurā ir katras iesaistītās augstskolas ievēlētais programmas direktors, studiju virzienu vadītāji un citi eksperti. Padomes kompetencē ir izveidot kopīgu kvalitātes nodrošinājuma sistēmu, kā arī nodrošināt visu iesaistīto mācībspēku un studējošo starpaugstskolu mobilitāti studiju procesa īstenošanai. Līgumā ir noteikts, ka studiju programmas obligātās daļas (A daļas) un ierobežotās izvēles daļas (B daļas) studiju kursus augstskolas īsteno, savstarpēji sadarbojoties, iesaistot studiju kursu īstenošanā savu un pārējo augstskolu personālu.

Raksturojuma 2.1.sadaļai pievienotajā 1.tabulā ir detalizēti izklāstīta sadarbība ar visām augstskolu struktūrvienībām (ieskaitot augstskolu fakultātes, mācībspēkus, administratīvās daļas, zinātņu daļas, informācijas tehnoloģiju struktūrvienības un centrus, kā arī nepieciešamo palīgpersonālu).

2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

KDSP īstenošanā iesaistīto augstskolu informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un ir aprakstīta raksturojuma 2.2.sadaļā. Atbilstoši ekspertiem sniegtajai informācijai doktorantiem pieejamas vairākas datubāzes, piemēram, *Cambridge University Press* – humanitārās un sociālās zinātnes, pilnu elektronisko tekstu datubāze *EBSCO Publishing*, kas ietver 8 datubāzes: *Academic Search Elite*, *Business Source Premier*, *MasterFILE Premier*, *Newspaper Source*, *ERIC*, *Business Wire News*, *MEDLINE*, *Health Source – Consumer Edition*, *Agricola*), izdevniecības *Elsevier* daudznazaru zinātnisko publikāciju

bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze *Scopus*, daudznozaru datubāze *Web of Science*, *Science Direct*, kā arī *Letonika* – uzzīņu un tulkošanas sistēma, kuras galvenais mērķis ir sniegt sistematizētu, enciklopēdisku uzzīņu un tulkošanas informāciju. *Letonika* piedāvā meklēt un strādāt ar informāciju, kas atrodama 11 enciklopēdijās u. c. uzzīņu resursos, 13 vārdnīcās (tulkojošās, skaidrojošās, terminoloģijas), kā arī kolekcijās ar 10 000 attēliem, audioierakstiem un videomateriāliem. Datubāzē pieejama arī latviešu literatūras bibliotēka ar 200 pilna teksta literārajiem darbiem un valodas atbalsta krātuve ar palīgmateriāliem latviešu valodai. *Letonika.lv* kalpo kā ceļvedis Latvijas kultūrā, vēsturē, valodā, dabā un literatūrā;

Gan iepazīstoties ar raksturojumu, gan klātienēs vizītē augstskolās ekspertiem bija iespēja gūt informāciju par e-studiju vides (*Moodle*), gan citu daudzveidīgu mūsdienīgu IT risinājumu izmantošanu studijām. Sadarbības līgums par kopīgās doktora studiju programmas “Filoloģija” izstrādi un īstenošanu nosaka, ka visiem KDSP studējošajiem tiek nodrošināta pieeja visu iesaistīto augstskolu e-studiju videi *Moodle* un citiem ar mācību procesu saistītajiem resursiem – bibliotēkām, laboratorijām, programmatūrām u.c.

3. Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.

Studiju finansējumu no valsts budžeta līdzekļiem piešķir katru kalendāro gadu saskaņā ar MK 12. 12. 2006. noteikumiem Nr. 994. *Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem*. Studiju maksa tiek segta no fizisko un/vai juridisko personu līdzekļiem. Studiju maksu apmēru, atlaides un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina augstskolu Senāts. DU, LiepU un VeA iesaistīto struktūrvienību finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmu īstenošanai, nodrošina ieņēmumi no studējošo maksām un valsts budžeta finansējuma studijām (dotācija). Raksturojumā ir norādīts, ka, lai veicinātu studējošo skaita pieaugumu, izmantojot mārketinga un pārdošanas stratēģiju, visas trīs augstskolas piedāvā studiju maksas atlaides un īsteno dažādas akcijas. Diemžēl sīkāka informācija raksturojumā nav pieejama. Ekspertiem nebija iespējas iepazīties arī ar studiju programmas izmaksu aprēķinu, nepieciešamo finansējuma apmēru un nepieciešamo studējošo skaitu, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu. Kaut arī DU vēstulē Nr.4-40/307 *Par papildinformācijas sniegšanu Daugavpils Universitātes, Liepājas Universitātes un Ventspils Augstskolas kopīgai doktora studiju programmai “Valodu un literatūras studijas” (51226)* tika norādīts, ka iesniegums licencēšanai papildināts ar 13.pielikumu, tomēr pielikums nebija pievienots.

4. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Klātienēs vizītes laikā ekspertiem bija iespēja iepazīties ar DU, LiepU un VeA materiāltehnisko bāzi, augstskolu auditorijām, bibliotēkām un lasītavām, tehnisko nodrošinājumu, tiešsaistes konferenču sistēmām, drukas iekārtām u.c. Studiju process pietiekamā daudzumā tiek nodrošināts ar materiālu pavairošanas tehniku, audio un video aprīkojumu, vizuālās prezentācijas tehniku. Visu iesaistīto augstskolu materiāltehniskās bāzes novērtējums ir sniegts raksturojuma 2.4.sadaļā.

Visu augstskolu bibliotēkas studējošajiem nodrošina pieeju kvalitatīvai un studiju jomai atbilstošai informācijai, studiju un pētniecības nolūkiem piedāvājot šādus pakalpojumus:

grāmatu izsniegšana uz mājām; literatūras, datubāzu, e-katalogu u. c. resursu izmantošana lasītavās; grāmatu elektroniskā pasūtīšana un rezervēšana ņemšanai uz mājām, izmantošanas termiņa pagarināšana; datoru un interneta izmantošana; *EBSCO*, *ScienceDirect* un *Scopus* datubāzu attālināta izmantošana; konsultācijas informācijas meklēšanā e-katalogos un datubāzēs; starpbibliotēku abonementa pakalpojumi; studējošo apmācība darbam ar e-katalogiem un datubāzēm; kopēšanas, drukāšanas un skenēšanas pakalpojumi.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [2]

Kopumā vērtējams, ka studiju bāze sniedz nepieciešamos priekšnosacījumus un ir atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem. Augstskolu sadarbības līgumā sniegta informācija par plānoto studiju programmas īstenošanu un augstskolu iesaistītajām struktūrām. KDSP īstenošanā iesaistīto augstskolu informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem. Lai gan augstskolas norāda, ka finansiālā bāze ir pietiekama, lai nodrošinātu studiju programmas īstenošanu, augstskolām jāveic un jāsniedz studiju programmas izmaksu aprēķins, t.s. norādot, kāds ir minimālais studējošo skaits katrā partneraugstskolā un kāda ir finansējuma pārdales kārtība starp partneraugstskolām.

Stiprās puses

- visiem KDSP studējošajiem tiek nodrošināta pieeja visu iesaistīto augstskolu e-studiju videi *Moodle* un citiem ar mācību procesu saistītajiem resursiem – bibliotēkām, laboratorijām, programmatūrām u.c.

Vājās puses

- nav iesniegta informācija par KDSP pašizmaksu vienas studiju vietas nodrošināšanai gadā, rēķinot uz plānoto studentu skaitu, plānotajiem papildus pasākumiem jaunu doktorantu piesaistei, piedāvājot studiju programmā iekļauto specializāciju izvēli, studiju nodrošinājumu ārvalstu studentiem angļu valodā, mobilitātes izmaksas.
- savstarpējā norēķinu kārtība nav noteikta sadarbības līgumā.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	x			
2.		x		
3.		x		
4.	x			

Prasības [2] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Kopumā studiju bāze, informatīvā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem. Ievērojot, ka augstskolas līdz šim īstenojušas līdzīgas doktora studiju programmas, kā arī norādīto, ka finansiālā bāze ir pietiekama, lai nodrošinātu pilnvērtīgu studiju procesu, tiek secināts, ka augstskolām ir pieejami finanšu resursi studiju programmas īstenošanai, vienlaikus, jāsniedz izmaksu aprēķins un skaidra informācija par izmaksu pārdali augstskolu starpā.
	x			

4. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Prasība [3]: Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

1.Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilst attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

KDSP saturs tika izstrādāts, pamatojoties uz programmā izvirzītajiem mērķiem, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, ņemot vērā darba grupas ekspertu viedokli, pieredzi, normatīvos dokumentus, starptautiskos pētījumus, rekomendācijas, darba devēju, profesionālo organizāciju ieteikumus, aptauju rezultātus, jaunākās teorētiskās atziņas, kā arī īstenoto salīdzinājumu ar ārvalstu augstskolu piedāvājumu un mūsdienu izglītības aktualitātes.

KDSP saturs atspoguļo trīs jomas - valodniecību, literatūrzinātne un kultūrstudijas, kā arī tulkojumzinātne. KDSP saturs redzams studiju plānā pilna laika klātienē īstenošanas formā (4. pielikums), KDSP kursu aprakstos (5. pielikums), studiju kursu kartējuma tabulā (6. pielikums).

Raksturojuma sadaļā 3.1 un citviet norādīts, ka KDSP ir starpdisciplināra programma, kas nešķiet korekti, jo apakšprogrammās „Valodniecība”, „Literatūrzinātne un kultūrstudijas”, un „Tulkojumzinātne” minētās nozares “valodniecība”, “literatūrzinātne”, “tulkojumzinātne” ir attiecināmas uz vienu zinātnes nozari “Valodniecība un literatūrzinātne” (MK 2018.gada 23.janvāra noteikumi Nr.49). Raksturojuma 3.1 sadaļā kā viens no studiju rezultātiem paredzēts - humanitāro un sociālo zinātņu starpdisciplinārā saistība, norādot, ka kopējie starpdisciplinārie kursi 10 KP apjomā ir humanitāro zinātņu kursi citu jomu (sociālās zinātnes, IT u. c.) kontekstā. Kursu aprakstos (5.pielikums) divi kursi: “Humanitāro zinātņu starpdisciplinārie aspekti, 6 KP” (kursa nozare norādīta: “Valodniecība un literatūrzinātne”, kas nebūtu attiecināma kā starpdisciplināra) un “Sociālā ontoloģija: informācija un globālie procesi, 4 KP” (kursa nozare “Kultūras un masu komunikāciju socioloģija”) tiek norādīti kā “Kopējie starpdisciplinārie

kursi”. Kursa “Uzņēmējdarbības praktikums”, kas atrodams pie “Internacionalizācijas un pētījumu aprobācijas” apakšdaļas, nozare ir “Ekonomika un uzņēmējdarbība, 1KP”. Eksperti secina, ka starpdisciplinārie kursi KDSP ir iekļauti tikai 5 KP apjomā. Starpdisciplināritāte vērtējama pozitīvi, tomēr raksturojumā būtu skaidri jānorāda, kas tiek ar to saprasts – dažādas apakšnozares vienas zinātnes nozares “Valodniecība un literatūrzinātne” ietvaros vai dažādu zinātņu nozaru starpdisciplināritāte, ņemot vērā to, ka zinātnes doktora grāds tiek piešķirts valodniecības un literatūrzinātnes nozarē.

KDSP struktūra un studiju saturs ir veidots atbilstoši MK noteikumiem Nr. 1001 (27. 12. 2005.), Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtībai un kritērijiem, kā arī, ņemot vērā MK rīkojumu Nr.345 Par konceptuālo ziņojumu „Par jauna doktorantūras modeļa ieviešanu Latvijā”, paredzot pētniecībai – 84 KP (tostarp promocijas darba izstrāde – 60 KP un internacionalizācija un pētījuma aprobācija – 24 KP), bet studiju kursiem – 36 KP. Šāda veida struktūra veicinās promocijas darba izstrādi, kā arī internacionalizāciju un pētījuma aprobāciju, kas, savukārt, sekmēs studējošo iekļaušanos starptautiskajā zinātniskajā procesā, veicinās akadēmisko mobilitāti, plaši izmantojamo prasmju pilnveidošanu, pētījuma rezultātu prezentēšanu. Trīs apakšprogrammas dos iespēju studējošajiem iepazīties ar citas specializācijas – valodniecības, literatūrzinātnes un tulkojumzinātnes - pamatelementiem.

Studiju kursu plānā ir trīs daļas: kopējie starpdisciplinārie kursi (10 KP), kas orientēti uz teorētisko zināšanu un izmantojamo prasmju apguvi humanitārajā jomā citu jomu kontekstā, doktorantūras kolokvijs (6 KP), kura mērķis ir veicināt doktorantu un zinātnisko vadītāju, doktorantu savstarpējo un akadēmiskā personāla sadarbību, un apakšprogrammas specializētie kursi (20 KP), kas strukturēti trīs moduļos, kuri paralēli tiks realizēti katrā apakšprogrammā: obligātās specializācijas kurss (10 KP), obligātās izvēles kurss (5 KP), brīvās izvēles kurss (5 KP). Katra augstskola realizē 14 KP kopīgajā daļā, kuru veido Doktorantu kolokvijs (6 KP, pa 2 KP katrs partneris), 6 KP no kopīgajiem starpdisciplinārajiem kursiem (pa 2 KP katrs partneris), 5 KP Obligātās izvēles kurss (DU – “Prof. F. Fjodorova metodoloģiskās skolas seminārs”, LiepU – “Salīdzināmā un sastatāmā lingvistika”, VeA – “Tulkošanas teorijas un prakses starpdisciplinārie aspekti”) un 5 KP Brīvās izvēles kurss (DU – “Literatūras un kultūras starpdisciplinārie aspekti”, LiepU – “Lietišķā valodniecība”, VeA – “Tulkošanas teorijas un prakses starpdisciplinārie aspekti”).

KDSP organizācija paredz programmas mērķiem atbilstošu rezultātu sasniegšanu. Pēc ekspertu vizītes tika iesniegts labojums raksturojuma sadaļā 1.3., precizējot iegūstamo rezultātu skaitu. Izanalizējot veikto studiju kursu kartējumu, studijuursos plānotos sasniedzamos rezultātus, mērķus un studiju programmas rezultātus, apakšprogrammu plānotos rezultātus (raksturojuma 3.1. sadaļa), kas iesniegti pēc ekspertu vizītes, var secināt, ka kopumā plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti. 4.pielikumā tiek norādītas “daļas” (piemēram, “A-Obligātie kursi”) un “apakšdaļas” (piemēram, “Individuālais pētniecības darbs un promocijas darba izstrāde”). Raksturojumā tiek arī lietots jēdziens “modulis”. Apakšprogrammas specializētie kursi iekļauj trīs moduļus, kuri paralēli tiek realizēti katrā apakšprogrammā: “Obligātās specializācijas kurss” (10 KP), “Obligātās izvēles kurss” (5 KP), “Brīvās izvēles kurss” (5 KP). Saskaņā ar Augstskolu likuma 1.pantā modulis ir “studiju programmas sastāvdaļa, ko izveido, apvienojot studiju kursus vai to daļas, kuriem ir kopīgs mērķis un sasniedzamie studiju rezultāti”. Termina modulis lietojums ir atbilstošs izveidotajam studiju plānam un kursu aprakstiem, bet raksturojumā ir nepieciešams noteikt moduļa mērķi un studiju rezultātus, kā arī lietot vienotu terminoloģiju pielikumos.

Raksturojuma 3.1. sadaļā iekļautie pamatnosacījumi imatrikulācijai: KDSP – humanitāro (valodniecība un literatūrzinātne, tulkojumzinātne, vēsture, filozofija) vai sociālo (starpkultūru attiecības, sociālā antropoloģija, sociālā psiholoģija u. c.) zinātņu maģistra grāds vai tam pielīdzināma 2. līmeņa augstākā profesionālā izglītība attiecīgajā nozarē; pārbaudījums

valodniecībā/ literatūrzinātnē/ tulkojumzinātnē (atkarībā no izvēlētās apakšprogrammas un pārrunas par iesniegto pētījuma pieteikumu (referātu); eksāmens svešvalodā (angļu, vācu vai franču valodā) daļēji atšķiras no 14.pielikumā atrodamās informācijas, kur tiek paredzēts jautājums par zinātniskā pētījuma pieteikumā (referātā) prezentētās tēmas saikni ar Latvijas literatūrzinātnes aktualitātēm, bet neparedz aktualitātes valodniecībā un tulkojumzinātnē. Kā eksāmens svešvalodā ir norādīts - iesniegtā referāta fragmenta tulkojums svešvalodā. Tā kā KDSP ir paredzēta arī ārvalstu studējošajiem, tad šī pārbaudījuma forma nešķiet atbilstoša, turklāt tulkošanas rezultātā nevarēs pārliecināties par pretendentu spēju sazināties par atbilstīgās nozares tēmu svešvalodā. Būtu ieteicams pamatnosacījumos imatrikulācijai noteikt angļu valodas un citu svešvalodu zināšanu līmeni, uzrādot, piemēram, starptautisko valodas testu rezultātus vismaz B2 līmenī, kurus apliecina pēdējo piecu gadu laikā izsniegts dokuments (pieņemam, ka augstskolās ārzemniekiem ir jau noteiktas uz valodu zināšanām attiecināmas uzņemšanas prasības). Ieteikums detalizētu informāciju par pārbaudījumu norādīt uzņemšanas noteikumos, savukārt, uzņemšanas prasībās iekļaut informāciju, kas saistīta ar nepieciešamo iepriekšējo izglītību, norādi uz iestājpārbaudījumu un, ārvalstu studējošajiem, prasību par angļu valodas zināšanām vismaz B2 līmenī.

Atbilstīgs valodas testa rezultāts ir arī nepieciešams, jo dažiem kursiem tiek noteikts svešvalodu zināšanas līmenis. Piemēram, kursā “Tulkošanas teorijas un prakses starpdisciplinārie aspekti” kā priekšzināšanas tiek noteikts: “Apgūts kurss “Tulkojumzinātnes teorētiskie un lietišķie aspekti, disciplīnas vēsture” (10KP), kā arī B2-C1 līmeņa zinātnes svešvaloda (angļu, kā arī vācu, krievu valoda, franču valoda kā otra svešvaloda)”.

Vairākiem kursiem ir noteiktas bakalaura un/vai maģistra studiju līmeņa priekšzināšanas, kuras nav iespējams izpildīt, ja KDSP tiek uzņemti interesenti ar citu humanitāro un sociālo zinātņu maģistra grādu vai tam pielīdzināmu 2. līmeņa augstāko profesionālo izglītību. Piemēram, kursā “Salīdzināmā un sastatāmā lingvistika” kā priekšzināšanas noteikts “Vispārīgās valodniecības kurss bakalaura un/vai maģistra studiju līmenī; attiecīgo svešvalodu zināšanas”, kursā “Lietišķā valodniecība” priekšzināšanas - “Vispārīgās valodniecības kurss bakalaura un/vai maģistra studiju līmenī”, kursā “Valodas sistēmas diahroniskās un sinhroniskās studijas” - “Vispārīgās valodniecības kurss bakalaura un/vai maģistra studiju līmenī. Kādas valodas (latviešu, krievu, angļu u. c.) sistēmiskas studijas bakalaura un/vai maģistra studiju līmenī”.

Iepazīstoties ar studiju kursu aprakstiem, kopumā (atsevišķiem kursiem konstatētas nepilnības – lūdzu skatīt zemāk) var secināt, ka tajos definēts studiju kursa īstenošanas mērķis, uzdevumi, plānotie studiju rezultāti, izklāstīts studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamais studiju kursa saturs, ietverts studiju kursa kalendārs, noteiktas prasības kredītpunktu iegūšanai, studiju rezultātu vērtēšanas forma, raksturota studējošo patstāvīgā darba organizācija un uzdevumi, kā arī izmantojamie obligātās un papildliteratūras avoti. Kursu saturs ir savstarpēji salāgots un pakārtots promocijas darba izstrādei – veicināt oriģināla pētījuma izstrādi. Studiju programmas rezultāti ir formulēti atbilstīgi Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) un Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) 8. līmenim un Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūras trešā cikla kvalifikāciju līmenim. KDSP rezultātu sasniegšana konkrētu studiju kursu apguves rezultātā atspoguļota studiju rezultātu kartējumā (6. pielikums).

Izvērtējot kursu saturu, nav noliedzama kursa “Terminoloģija svešvalodā” lietderība, bet citu kursu saturu ieteicams pārskatīt šī kursa kontekstā. Studiju kursa “Terminoloģija svešvalodā” apguves laikā tiek izstrādāts promocijas darbā lietoto terminu glosārijs. Glosārija veidošana notiek arī “Promocijas darba izstrāde I” un tā papildināšana kursā “Promocijas darba izstrāde II”. Kursā “Terminoloģija svešvalodā” tiek plānoti divi starppārbaudījumi - pētniecības jomā lietoto terminu glosārija izstrāde un zinātnes apakšnozares atbilstošu terminu glosārija izstrāde. Rekomendējam noteikt vismaz minimālo glosārijā iekļaujamo terminu skaitu.

Kursu “Dalība starptautiskā zinātniskā konferencē partneraugstskolā vai ārvalstu zinātniskajā institūcijā I”, “Dalība starptautiskā zinātniskā konferencē partneraugstskolā vai ārvalstu zinātniskajā institūcijā II”, “Dalība starptautiskā zinātniskā konferencē partneraugstskolā vai ārvalstu zinātniskajā institūcijā III” mērķis un sasniedzamie rezultāti ir vienādi. Turklāt, ja šo kursu mērķis ir “sekmēt doktorantu pieredzi zinātnisko atzinumu prezentācijā”, tad sasniedzamais studiju rezultāts – kompetence: “Patstāvīgi pilnveido savu pieredzi zinātnisko konferenču atlasē un zinātnisko kontaktu dibināšanā” - šķiet pārāk šaura.

Kursu “Publikāciju sagatavošana I”, “Publikāciju sagatavošana II” un “Publikāciju sagatavošana III” iegūstamajai kompetencei vajadzētu būt sagatavota publikācija vai tās daļas izstrāde nevis “Patstāvīgi orientējas publikāciju datubāzēs”. Šiem kursiem un arī citiem, piemēram, “Zinātniski pētnieciska projekta idejas izstrāde” nav noteiktas prasības kredītpunktu iegūšanai. Studiju rezultātu vērtēšanas tabula neiekļauj gala pārbaudījumu – nav iespējams pārliecināties, kurus studiju rezultātus tas pārbauda. Kurss “Literatūras teorijas un kultūras procesa paradigmas” (regulāru nodarbību apmeklējumu un aktīvu darbu semināros (pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem) (30%) – nav atspoguļots tabulā; [...] gala pārbaudījumu (20%) – nav atspoguļots tabulā). Kursa “Tulkojumzinātnes kulturoloģiskie un receptīvie aspekti” – eksāmens 50% nav atspoguļots tabulā. Studiju kursa vērtēšanas tabula jāsakārto kursā “Tulkojumzinātnes teorētiskie un lietišķie aspekti, disciplīnas vēsture”.

Dažosursos nav noteikts katra pārbaudījuma vērtējuma īpatsvars procentos no kopējā vērtējuma apjoma par kursa apguvi, piemēram kursā “Lietišķā valodniecība”.

Studiju kursu aprakstos būtu ieteicams norādīt, vai paredzēts eksāmens kā noslēguma pārbaudījums, vai ieskaite, vērtējums – ieskaitīts/neieskaitīts. Šobrīd tas ir uzskatāmi redzams tikai 4.pielikumā.

Kursā “Promocijas eksāmens svešvalodā (angļu valodā)” nav aprakstīta “Studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums”, nav studiju rezultātu vērtēšanas tabula. “Promocijas eksāmens specialitātē” nav noteiktas priekšzināšanas, kā arī nav studējošo patstāvīgo darbu organizācijas un uzdevumu raksturojums. Nav saprotams eksāmena 2. jautājums. “Promocijas darbā izmantotie avoti. Promocijas darba struktūra, pielikumi, bibliogrāfija, instrumentārijs un zinātniskais aparāts. Promocijas eksāmena laikā katrs doktorants iesniedz izstrādāta promocijas darba 2/3 daļas (100 lappuses)”, jo promocijas darba izstrādei paredzēti 6 kursi “Promocijas darba izstrāde I, II, III, IV, V, VI (kopā 60 KP).

5. pielikumā atrodams kursa apraksts “Promocijas darba izstrāde” 60 KP, kas apkopotā veidā informē par kursiem “Promocijas darba izstrāde I, II, III, IV, V, VI”, kas ir informatīvs materiāls, bet nav uzskatāms par atsevišķu kursu.

Dažosursos nav noteikti obligāti izmantojamie informācijas avoti, piemēram kursā “Uzņēmējdarbības praktikums” tiek norādīts “Atbilstoši zinātnes nozarei”, kas šī kursa gadījumā ir “Ekonomika un uzņēmējdarbība”. Ieteicams šī kursa izstrādē un docēšanā iesaistīt nozares speciālistus, darba devējus.

Kopumā jāpārskata obligāti izmantojamie informācijas avoti, lai tie nebūtu desmit un vairāk gadu veci un atbilstu jaunākajām nostādnēm nozarē. Piemēram, kursā “Literatūras teorijas un kultūras procesa paradigmas”, “Tulkojumzinātnes teorētiskie un lietišķie aspekti, disciplīnas vēsture”. Ekspertu vizītes laikā tika saņemts apliecinājums, ka literatūra tiks aktualizēta.

Neskatoties uz atsevišķām tehniskām nepilnībām, piedāvātie studiju kursi ir visaptveroši, lai spētu sasniegt zināšanas, prasmes un kompetenci, kas veicinātu promocijas darba izstrādi.

2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanās principus, studējošo prakses (ja piemērojams)

organizēšanas nosacījumi un sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā).

Studiju programmas plāns ir paredzēts pilna laika klātienes īstenošanas formai. Raksturojuma sadaļā 3.2. rakstīts, ka “Kopīgo studiju kursu realizēšanai (10%) tiek izmantotas attālināto studiju iespējas (atkarībā no situācijas un finansējuma iespējām mobilitātei), kā arī ekspertu vizītes laikā mācībspēki minēja, ka ir iespējams izmantot attālināto studiju formu. Atzinīgi jāvērtē iekšējā mobilitāte (lekciju docēšana partneraugstskolās) un ārējā mobilitāte (vieslekcija ārvalstu augstākās izglītības iestādē). Studiju metodes izvēlētas atbilstoši studiju kursu saturam un specifikai, sasniedzamajiem studiju rezultātiem, kā arī studiju procesa organizācijai. Studiju programmas īstenošana notiek, izmantojot dažādas studiju formas, formālās un neformālās izglītības metodes un metodiskos paņēmienus, kā arī e-studijas studējošo patstāvīgā darba organizēšanai. Studiju programmā tiek lietoti dažādi nodarbību veidi – lekcijas, semināri, praktiskās nodarbības, un darba formas – konsultācijas, individuālais un grupu darbs, diskusijas; interaktīvas darba formas. Uzskatāmību teorētisko un praktisko zināšanu apguvē nodrošina modernu tehnisko līdzekļu un digitālo risinājumu izmantošana.

Liela uzmanība tiek veltīta doktorantu patstāvīgajam darbam, kas ietver daudzveidīgas aktivitātes un vērsts uz promocijas darba izstrādi. Studijas balstās uz studējošā patstāvību, vienlaikus doktorantiem nodrošinot docētāju vadību un atbalstu – gandrīz visos studiju kursu aprakstos ir norādīts studējošo patstāvīgā darba apjoms un saturs, kā arī tā vērtēšanas metodes. KDSP tiek īstenota ciešā sadarbībā ar promocijas darba vadītāju.

Ziņojumā ir detalizēti aprakstīta pieredze kvalitātes nodrošinājumā, kas uzskatāma par labu pamatu KDSP darbībā un kvalitātes nodrošinājumā. Lai regulētu KDSP darbību, tiks izveidota kopīgās programmas padome. Kopīgo programmu katrā no pusēm vadīs programmas direktori un Programmas padome (skat. ziņojuma 1.sadaļu).

Studējošie tiks imatrikulēti vienā no augstskolām, katra augstskola īstenos vismaz vienu desmito daļu no visas KDSP. Studiju programmas apguves rezultātā tiks izsniegts DU, LiepU un VeA kopīgs doktora diploms (Pielikums 11.8). Raksturojumā tiek aprakstīta līdzšinējā pieredze - DU darbojas Valodniecības un literatūrzinātnes promocijas padome, kuras sastāvā ir LiepU un VeA LZP eksperti. LiepU darbojas Valodniecības un literatūrzinātnes promocijas padome. Raksturojumā netika atrasta informācija, vai tiks veidota viena promocijas padome.

3.Augstskolā/ koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteiktie principi, tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

Kvalitātes nodrošināšanas politika ir daļa no visu augstskolu stratēģijas. Augstskolās studiju kvalitāte tiek nodrošināta, ņemot vērā Erevānas komunikē (2015) rekomendācijas, Lisabonas konvencijas (1997), Boloņas deklarācijas (1999) atziņas (piem. Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā (ESG). (2015). Brisele, Beļģija⁵.

Augstskolās studiju kvalitāte tiek nodrošināta, balstoties uz iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem, kas aprakstīti raksturojuma 3.4. sadaļā.

Augstākās izglītības iekšējās un ārējās kvalitātes nodrošināšanā DU, LiepU un VeA sadarbojas ar LR Izglītības un zinātnes ministriju, Augstākās izglītības kvalitātes aģentūru, Augstākās izglītības padomi un Akadēmiskās informācijas centru. KDSP kvalitātes

⁵ http://www.aic.lv/portal/content/files/AIC%20ESG2015%20int-1_2.pdf

nodrošināšanas politika ir vērsta uz KDSP izvirzītā mērķa sasniegšanu. Studiju programmas izstrādē piedalās DU, LiepU un VeA studiju programmu direktori, mācībspēki, doktoranti, darba devēji, sociālie partneri, citas ieinteresētās puses.

Visās augstskolās ir iekšēji kvalitātes politikas dokumenti, kas nosaka, piemēram, studiju virzienu un studiju programmu atvēršanu un pārvaldību (DU Studiju virzienu un studiju programmu atvēršanas un pārvaldības nolikums)⁶; LiepU KVS procedūra S-6-I Studiju programmu izstrāde un licencēšana (10.versija_31.01.2020.); aptauju organizēšanas kārtību (Aptauju organizēšanas kārtība Daugavpils universitātes studiju procesa novērtēšanai)⁷; Nolikums par studiju kārtību Ventspils Augstskolā⁸.

Studentcentrēta mācīšanās, pasniegšana un novērtēšana LiepU ir atrunāta šādos dokumentos: “Noteikumi par studiju kursa pārbaudījumiem”⁹ (“Nolikums par gala pārbaudījumiem, valsts pārbaudījumiem un valsts noslēguma pārbaudījumiem”¹⁰), “Noteikumi par mācībspēku un studējošo savstarpējiem pienākumiem un tiesībām”¹¹. Studentu imatrikulācija, studiju gaita, kvalifikāciju atzīšana un sertifikācija ir atrunāta šādos LiepU dokumentos: Uzņemšanas noteikumi doktorantūras studijās. Kārtība ārzemnieku uzņemšanai Liepājas Universitātē¹²; Doktora studiju nolikums¹³.

Pēc ekspertu vizītes, tika iesniegts papildinājums raksturojuma 3.4. sadaļā - atrunāta vienota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kas atbilst Augstskolu likuma 55.panta nosacījumam par papildu prasībām attiecībā uz iekšējo kvalitātes sistēmu kopīgām studiju programmām. Kvalitātes nodrošināšanai KDSP īstenošanā partneraugstskolas nosaka vienotus kvalitātes principus, kvalitāti noteicošos faktorus, kvalitātes indikatorus, kā arī kvalitātes nodrošināšanas priekšnoteikumus. KDSP noteikti šādi kvalitātes principi: kvalitatīvs pienesums zinātnes nozares attīstībai; savstarpēja sadarbība un efektīva zināšanu un resursu koplietošana; KDSP īstenošanā iesaistīto pušu savstarpēja atbildība un vienlīdzība. Kvalitāti noteicošie faktori ir: valsts un starptautiskie normatīvie akti augstākās izglītības un zinātnes jomā; zinātnes nozares prasības, tendences un darba tirgus prognozes Latvijas un starptautiskā līmenī; labās prakses piemēri līdzīgu programmu īstenošanā pasaulē; doktorantu apmierinātība ar studijām un zinātnisko pētniecību. Kvalitātes indikatori ir: studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija un zinātniskās darbības rezultāti; promocijas darbu vadītāju zinātniskā kvalifikācija un sasniegumi; doktorantu starptautiski atpazīstamu zinātnisku publikāciju skaits/citējamība; ar doktorantu līdzdalību piesaistītais pētniecības projektu finansējums; doktorantu konkurētspēja; doktora grāda ieguvēju skaits studiju programmā; doktora studiju programmai pieejama infrastruktūra un tās attīstība; ārvalstu studējošo skaits doktora studiju programmā un ārvalstu studējošie, kas ieguvuši doktora grādu; mobilitātes pasākumu īstenošana; iesaiste pēcdoktorantūras pasākumos; programmas satura analīze un izvērtējums; doktorantu regulāras aptaujas (vismaz 1 reizi studiju gadā); studiju programmas ārējais novērtējums. KDSP kvalitatīvai īstenošanai partneraugstskolas nodrošina šādus priekšnoteikumus: vienotu studiju programmas pārvaldības elementu ieviešana un īstenošana; vienotu akadēmiskā godīguma principu izmantošana; salīdzināmu kvalitātes indikatoru

⁶ https://du.lv/wpcontent/uploads/2021/12/3_DU_Studiju-virzienu-un-studiju-programmu-atversanas-un-parv-nolikums.pdf

⁷ <https://veidlapas.du.lv/dazadi/>

⁸ https://irp.cdnwebsite.com/f6b5d556/files/uploaded/10_Nolikums_par_studiju_kartibu_VeA_%2827.01.2021.%29.pdf

⁹ <https://www.liepu.lv/lv/673/noteikumi>

¹⁰ <https://www.liepu.lv/lv/672/nolikumi>

¹¹ <https://www.liepu.lv/lv/673/noteikumi>

¹² <https://www.liepu.lv/lv/37/uznemsanasnoteikumi>

¹³ <https://www.liepu.lv/lv/672/nolikumi>

mērījumu nodrošināšana un vienota to izvērtēšana; studiju programmas kvalitātes regulāras iekšējās novērtēšanas, uzraudzības un pilnveides nodrošināšana atbilstoši kopīgai studiju programmas kvalitātes novērtēšanas un pilnveides sistēmai, kā arī katras puses iedibinātajām procedūrām; vienota studiju programmas pilnveidošanas plānošana.

Kopīga studiju kvalitātes uzraudzība tiks īstenota, izveidojot Kopīgo studiju programmas padomi, kuras sastāvā ir vismaz 9 pārstāvji – pa trim pārstāvjiem no katras partneraugstskolas, tajā skaitā katras puses ievēlētais KDSP direktors, studiju virzienu vadītāji, kā arī padomē var iekļaut studējošo pārstāvjus, nozares ekspertus un/vai darba devēju pārstāvjus.

4. Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

Jau pēc ekspertu vizītes saņemts Latvijas Zinātnes padomes atzinums (14.09.2022. Nr. 1-3.N-1398) – kurā norādīts atbalsts KDSP „Valodu un literatūras studijas” (kods 51226) licencēšanai, un tam, ka pēc programmas apguves tiek piešķirts Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors(-e) (Ph.D) valodniecībā un literatūrzinātnē. Vienlaikus vērsta uzmanība, ka ir vērts pārdomāt un īstenot modeli, kurā nav izteikta nozaru specifikācija pa augstskolām, bet gan no katras augstskolas programmai tiek piedāvāti programmā paredzēto pilna spektra nozaru speciālisti. Eksperti respektē LZP atzinumu, tomēr KDSP stiprā puse ir tieši katras partneraugstskolas specializācija, kas produktīvi papildinās cita citu (DU – literatūrzinātnes skola, kontrastīvā pieeja valodniecībā; LiepU – reģionālistikas pētījumi valodniecībā un literatūrzinātnē, salīdzināmā un sastatāmā valodniecība, lietišķā valodniecība, sociolingvistika; VeA – lietišķā valodniecība un tulkojumzinātne).

Ziņojumā norādīts un ekspertu vizītes laikā apgalvots, ka KDSP veidota, ievērojot darba devēju viedokli un pieprasījumu. Programmas izstrādē piesaistīti darba devēji no Latgales Plānošanas reģiona, SIA LatInSoft, Rīgas pilsētas domes, izdevniecības „Mansards”, Latvijas Tulku un tulkoātāju biedrības, tulkošanas uzņēmumiem u. c. LiepU Studiju virziena padomē ir pārstāvji no LU Latviešu valodas institūta, Valsts valodas centra Valodas kontroles departamenta, reģionālā laikraksta „Kurzemes Vārds”, Liepājas Kultūras pārvaldes. 12. pielikumā ietvertas 5 darba devēju atbalsta vēstules. Visās augstskolās regulāri tiek īstenota darba devēju aptauja. Tās dati tiek analizēti un apspriesti programmā iesaistīto struktūrvienību sēdēs, virziena padomes un fakultātes domes sēdēs, tādējādi nodrošinot atgriezenisko saikni sadarbībā ar absolventiem un darba devējiem.

KDSP šobrīd nav absolventu un studējošie. Ekspertu vizītes laikā tika noskaidrots, ka DU, LiepU un VeA studējošie esošajās DSP ir informēti par licencējamo KDSP un vērtē to pozitīvi.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [3]

Iepazīstoties ar studiju programmas raksturojumu, kā arī izvērtējot ekspertu vizītē iegūto informāciju, secināms, ka KDSP studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem. Vienlaikus, nepieciešams precizēt un stiprināt starpdisciplināritātes aspektu studiju programmā, precizēt apakšprogrammu un moduļu savstarpējo sasaisti, uzņemšanas prasības, t.sk. atdalot uzņemšanas prasības no uzņemšanas noteikumiem, kā arī pilnveidot kursu aprakstus.

Stiprās puses

- Studiju saturs apakšprogrammās „Valodniecība”, „Literatūrzinātne un kultūrstudijas”, un „Tulkojumzinātne” kopumā ir aktuāls un atbilst nozares tendencēm, kā arī atbilst attiecīgo normatīvo aktu prasībām.
- Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu, veicinot pētniecisko darbu un promocijas darba izstrādi starpdisciplināritātei.
- Studentcentrētais studiju programmas īstenošanas mehānisms potenciāli ļauj sasniegt programmas mērķus un rezultātus.
- KDSP ir izstrādāti vienoti kvalitātes principi, kvalitāti noteicošie faktori, kvalitātes indikatori, kā arī kvalitātes nodrošināšanas priekšnoteikumi. Kopīga studiju kvalitātes uzraudzība tiks īstenota, izveidojot kopīgu studiju programmas padomi.
- KDSP izveidē iesaistīti darba devēji, viņu iesaiste plānota arī turpmākajā programmas darbībā. Esošo studējošo viedoklis ir ņemts vērā KDSP izveidē un studējošo iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē.

Vājās puses

- Pamatnosacījumos imatrikulācijai nav noteiktas angļu valodas (un/vai citu svešvalodu) zināšanu līmenis, lai gan KDSP īstenošanā ir nepieciešamas angļu valodas zināšanu līmenis vismaz B2-C1 līmenī (kā viena no studiju īstenošanas valodām), kā arī citu svešvalodu zināšanas, kā tas ir noteikts dažu kursu aprakstos.
- Lai gan pamatnosacījumi imatrikulācijai paredz citu humanitāro zinātņu (vēsture, filozofija) un sociālo zinātņu (starpkultūru attiecības, sociālā antropoloģija, sociālā psiholoģija) imatrikulāciju, nokārtojot iestājpārbaudījumu, nav izstrādāts mehānisms, kā studijas padarīt iespējamās interesentiem, kuri nebūs apguvuši vispārīgās valodniecības kursus bakalaura un/vai maģistra studiju līmenī, kas noteikti kā priekšzināšanas dažos studijuursos.
- Dažos studiju kursu aprakstos (kur attiecināms) nav noteiktas konkrētas prasības kredītpunktu iegūšanai, starppārbaudījumu un eksāmena/ieskautes vērtējuma īpatsvars, patstāvīgā darba organizācija, kā arī izmantojamie obligātās un papildliteratūras avoti ir samērā seni.
- Attālinātā studiju formu varētu paredzēt, ja klātienē studiju formu nav iespējams realizēt.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.	X			
4.		X		

Prasības [3] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Licencējamās studiju programmas saturs un	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju programmas saturs atbilst jaunākajām nozares

īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	X			attīstības tendencēm. Programmas īstenošanas mehānisms potenciāli palīdz īstenot studiju programmas mērķi un uzdevumus, ir pakārtots studiju rezultātu sasniegšanai. Augstskolās ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteiktie principi tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā. Studējošie, absolventi, darba devēji ir iesaistīti studiju programmas izveidē un īstenošanā.
--	----------	--	--	--

5. Mācībspēki

Prasība [4]: Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Mācībspēku atlase un pieņemšana darbā notiek atbilstoši ārējiem (Augstskolu likums, Zinātniskās darbības likums) un iekšējiem normatīvajiem aktiem (Nolikumiem par vēlēšanām akadēmiskajos amatos DU un LiepU un VeA noteikumiem “Ventspils augstskolas akadēmiskā personāla atlases kārtība”) katrā augstskolā. KDSP īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši KDSP un studiju kursu specifikai. Mācībspēku atlasei noteikti šādi kritēriji: 1) mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu noteiktajām prasībām (doktora grāds atbilstoši docējamajiem kursiem vai tiem radniecīgā jomā); 2) zinātniskās pētniecības virziens/intereses atbilst studiju programmas/kursa saturam; 3) aktīva zinātniskā darbība, kas nodrošina kvalitatīvu kursu docēšanu; 4) pieredze kursu docēšanā doktora un maģistra studiju līmenī, kā arī promocijas darbu vadīšanā, līdzdalība starptautiskos un nacionālos zinātniskos projektos; 5) atbilstošas valsts valodas un svešvalodu zināšanas.

1) mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu noteiktajām prasībām (doktora grāds atbilstoši docējamajiem kursiem vai tiem radniecīgā jomā);

KDSP īstenošanā piedalās vismaz pieci zinātņu doktori studiju programmai atbilstošā vai radniecīgā zinātņu nozarē, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos DU, LiepU vai VeA augstskolā (LiepU vad. pētnieks ievēlēts LU) (šī kritērija izpilde ir pamatota raksturojuma 4.1 sadaļā un 3.pielikumā) un no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes (turpmāk tekstā LZP) apstiprināti eksperti valodniecības un literatūrzinātnes nozarē (šī kritērija izpilde ir pamatota raksturojuma 4.2 sadaļā un 3.pielikumā).

KDSP īstenošanā iesaistīti 30 akadēmiskā personāla pārstāvji, no tiem 8 profesori (DU – 4; LiepU – 3, VeA – 1), 7 asociētie profesori (DU – 2; LiepU – 2, VeA – 3), 14 docenti (DU – 9;

LiepU – 2, VeA – 3) un 1 vadošais pētnieks (LiepU). Visiem programmā iesaistītajiem docētājiem ir doktora grāds (1 – Dr. habil. philol., 28 – Dr. philol. un 1 – Dr. paed.).

KDSP īstenošanā piedalās vismaz trīs LZP eksperti, kas ir KDSP akadēmiskā personāla sastāvā.

3. pielikumā norādīts, ka KDSP īstenošanā kopā piedalās 8 LZP eksperti - no DU 4 LZP eksperti. Iepazīstoties ar mācībspēku CV 9.pielikumā), LZP eksperta tiesības tika konstatētas tikai 2 mācībspēkiem Elīnai Vasiljevai un Maijai Burimai. Jānorāda, ka LZP eksperta tiesības Elīnai Vasiljevai Valodniecības un literatūrzinātnes nozarē beidzas 18.11.2022. Elīnas Vasiljevas CV (9.pielikuma 158.lpp) norādīts, ka viņa ir arī LZP eksperte Humanitārās un mākslas zinātnēs - mūzikā, viz. mākslā un arhitektūrā. Šāda informācija LZP reģistrā netika atrasta. 3. pielikumā norādīts, ka KDSP īstenošanā no LiepU piedalās 2 LZP eksperti. Šobrīd LZP reģistrā atrodams, ka eksperta tiesības ir tikai Dacei Markus. 3.pielikumā norādīts, ka KDSP īstenošanā no VeA piedalās 7 zinātņu doktori [tabulā norādīti 6]. No tiem 1 profesors, 2 asociētie profesori [tabulā norādīti 3], 2 LZP eksperti. LZP reģistrā šobrīd atrodams ir tikai Jānis Sīlis, kura eksperta tiesības beigsies 18.12.2022. Ievērojot augstāk minēto, eksperti secina, ka tiek izpildītas akadēmiskajam personālam noteiktās minimālās prasības, vienlaikus, augstskolām nepieciešams sakārtot informāciju par LZP ekspertiem, kas cita starpā preventīvi ļauj izvairīties no situācijas, ka programmā nav nepieciešamais LZP ekspertu skaits.

2) zinātniskās pētniecības virziens/intereses atbilst studiju programmas/kursa saturam;

KDSP iesaistīto docētāju zinātniski pētnieciskā darbība tiek veikta atbilstīgajā zinātnes nozarē – Valodniecībā un literatūrzinātnē un tās apakšnozarēs. Valodniecībā: vispārīgajā valodniecībā, salīdzināmajā un sastatāmajā valodniecībā, sociolingvistikā, stilistikā, leksikoloģijā, frazeoloģijā, terminoloģijā, diskursa analizē un pragmatikā, valodas apguvē, kognitīvajā lingvistikā un korpuslingvistikā, tulkojumzinātnē. Literatūrzinātnē: salīdzināmajā literatūrzinātnē, anglofonās literatūras studijās, literatūras vēsturē un literatūras teorijā, postkoloniālajās studijās, u.c.

Izanalizējot mācībspēku CV (9. pielikums), publikāciju sarakstu (10. pielikums), mācībspēku sarakstu, kur redzami īstenotie studiju kursi (8. pielikums), var secināt, ka visiem mācībspēkiem ir pieredze nozarēs, kas apliecina viņu atbilstību darbam KDSP. Raksturojuma 1.1 sadaļā tiek minēti mācībspēki, piem. vadošā pētniece D. L. Rozentāle, kuriem nav CV un kuri nav studiju kursu autori.

3) aktīva zinātniskā darbība, kas nodrošina kvalitatīvu kursu docēšanu;

Izanalizējot mācībspēku CV (9. pielikums), KDSP īstenošanā iesaistīto mācībspēku publikāciju, metodisko publikāciju, monogrāfiju un mācību grāmatu sarakstā par pēdējiem 6 gadiem (2016–2021) sarakstu (10.pielikums), mācībspēku sarakstu (8.pielikums), var secināt, ka visi mācībspēki veic aktīvu zinātnisko darbību, kas nodrošina kvalitatīvu kursu docēšanu. M. Burima pievienojusi CV uz 23 lpp. (9.pielikuma 4.lpp—27.lpp), norādot informāciju par daudz ilgāku laika periodu.

Raksturojuma 4.2. sadaļā norādīts, ka mācībspēku zinātnisko kapacitāti apliecina *Web of Science*, *SCOPUS* un citās datu bāzēs indeksētās publikācijas, izdotās monogrāfijas un mācību līdzekļi, viņu vadīto bakalaura, maģistra un promocijas darbu skaits (CV visiem docētājiem nav norādīti vadīto bakalaura, maģistra un promocijas darbu skaits, piem. G.Dreieijers, G.Pitkeviča, E.Proveja) un pētījumi, augstskolās izdotie ikgadējie zinātnisko rakstu krājumi, organizētās vietēja mēroga un starptautiskās konferences, dalība starptautiskos un vietēja mēroga projektos un to vadība (10. pielikumā).

Izvērtējot mācībspēku zinātniskās darbības atbilstību kvalitatīvas studiju programmas īstenošanas nosacījumiem (10. pielikums), var secināt, ka visiem KDSP iesaistītajiem

mācībspēkiem ir iznākušas zinātniskās publikācijas valodniecības un literatūrzinātnes nozarē un atbilstīgajās apakšnozarēs un, ka KDSP docētāji nodrošina augstu savas attiecīgās apakšnozares un jomas ekspertīzes līmeni studiju programmā kopumā.

Lai gan KDSP mācībspēkiem ir skaitliski liels monogrāfiju skaits (publikāciju sarakstā būtu ieteicams norādīt, vai tās ir anonīmi recenzētas zinātniskās monogrāfijas), atsevišķiem KDSP mācībspēkiem nav vai ir skaitliski neliels publikāciju skaits zinātniskos žurnālos vai konferenču ziņojumu izdevumos, kuri indeksēti *SCOPUS* un *Web of Science Core Collection* vai iekļauti datubāzē *ERIH+*. Piemēram, DU mācībspēkam A. Ēminuščijam ir tikai viens raksts, kas iekļauts *Web of Science* datu bāzē. V. Šaudiņai – 6 rakstu sarakstā iekļauta viena populārzinātniskas publikācijas un 3 konferenču tēzes un neviena publikācija, kas iekļauta iepriekšminētajās datu bāzēs. LiepU – S. Berrai un S. Ignatjevai nav norādīta neviena publikācija, kas iekļauta augstāk minētajās datu bāzēs. D. Laiveniecei – nav norādīts, vai publikācijas iekļautas kādā no datu bāzēm, lai gan ekspertiem ir zināms, ka Latvijas Universitātes rakstu krājums “Valoda: nozīme un forma, 12. Gramatika un valodas apguve.” ir indeksēts *SCOPUS*, *ERIH PLUS*. I.Ozolai - no septiņiem norādītajiem starptautiski anonīmi recenzētajiem rakstiem, 5 izdoti Liepājā un neviens nav indeksēts datu bāzēs. VeA – G. Dreijers, E. Proveja, A. Skrābane, S. Sviķe nav norādījuši publikācijas augstāk minētajās datu bāzēs.

4) pieredze kursu docēšanā doktora un maģistra studiju līmenī, kā arī promocijas darbu vadīšanā, līdzdalība starptautiskos un nacionālos zinātniskos projektos;

Izanalizējot mācībspēku CV (9.pielikums), var secināt, lielākajai daļai mācībspēku ir atbilstoša pieredze kursu docēšanā doktora un maģistra studiju līmenī, tomēr daļa mācībspēku nav norādījuši akadēmiskā darba pieredzi savos CV, piemēram E. Proveja, G. Pitkeviča, J. Veckrācis, bet A. Skrābane norādījusi, ka docē teorētiskus un praktiskus kursus, neminot konkrētus kursu nosaukumus vai studiju līmeni. Lai gan ne visiem mācībspēkiem ir pieredze promocijas darbu vadīšanā, mācībspēki līdzdarbojas starptautiskos un nacionālos zinātniskos projektos, piemēram VPP, publicē zinātniskos raktus un monogrāfijas, kas apliecina viņu spēju docēt kursus KDSP un vadīt promocijas darbus.

2. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Izanalizējot pieejamo informāciju, secināms, ka mācībspēku kvalifikācija var nodrošināt studiju programmas rezultātu sasniegšanu. Visiem programmā iesaistītajiem docētājiem ir zinātnes doktora grāds studiju programmai atbilstošā vai radniecīgā zinātņu nozarē (1 – Dr. habil. philol., 28 – Dr. philol. un 1 – Dr. paed.). KDSP īstenošanā piedalās 8 profesori, 7 asociētie profesori, 14 docenti un 1 vadošais pētnieks, vismaz trīs LZP eksperti. Tas apliecina, ka, ievērojot akadēmiskās doktora programmas specifiku, ir izraudzīti mācībspēki ar atbilstošu kvalifikāciju.

Raksturojumā rakstīts, ka KDSP īstenošanā iesaistīto mācībspēku angļu valodas zināšanas ir vismaz B2 līmenī (40.lpp), kas ļauj docēt studiju kursus angļu valodā. I. Ozola (LiepU), E. Proveja (VeA), A. Skrābane (VeA), T. Stoikova (VeA) (8. Pielikums) norāda, ka viņu angļu valodas zināšanas ir B1 līmenī, kas apdraud studiju kursu docēšanu angļu valodā.

3. Augstskola/koledža nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

Mācībspēki veic aktīvu zinātnisko darbību, iesaistoties zinātniskos projektos, rakstot zinātniskas un cita veida publikācijas, uzstājas ar mutiskiem referātiem starptautiskās

zinātniskās konferencēs Latvijā un ārvalstīs, piedalās Erasmus+ apmaiņas programmās, kas nodrošina kvalitatīvu kursu docēšanu.

Saskaņā ar raksturojumu akadēmiskā personāla profesionālā pilnveide tiek organizēta atbilstīgi iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem. Profesionālā pilnveide ietver starptautisko mobilitāti un piedalīšanos dažādos profesionālās pilnveides pasākumos. Mācībspēki ir apmeklējuši/apguvuši, piemēram, “Profesionālās angļu valodas līmeņa paaugstināšanas kurss, Vadības un digitālo prasmju pilnveide (piemēram, “E-studiju materiālu un virtuālo studiju platformu izstrādes pamati”, „Tendences izglītības tehnoloģiju izmantošanā 21. gs.”, “E-studiju materiālu un virtuālo studiju platformu izstrādes pamati”, „Līderība, komandas sadarbība”, „Dizaina domāšana”, „Komunikācija un argumentācija”, „Emocionālā inteliģence”, “Akadēmiskā godīguma izpratnes veicināšana”, u.c.

Saskaņā ar informāciju raksturojuma sadaļu 4.3 (nepieciešama tabulu numerācija), augstskolas sniedz atbalstu mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai. Piemēram, DU docētājiem par iepriekšējā perioda zinātnisko sniegumu tiek piešķirts finansējums nākamā perioda zinātniskajām aktivitātēm. VeA akadēmiskais personāls saņem ikgadējas piemaksas par LZP eksperta statusu, kā arī ikmēneša piemaksu par sasniegumu profesionālajā darbā, t. sk. pētniecībā – augsta līmeņa publikācijas, konferenču apmeklējumi, dalība projektos u. c. Šobrīd KDSP notiek darbs pie vienotu kritēriju izstrādes papildus finansējuma piešķiršanai, pievēršot īpašu nozīmi publikāciju skaitam augstas ietekmes žurnālos.

Var secināt, ka KDSP īstenošanā iesaistītās augstskolas nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [4]

Iepazīstoties ar KDSP raksturojumu, tam pievienotajiem pielikumiem un izvērtējot vizītes gaitā iegūtos rezultātus, var secināt, ka KDSP realizācijā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām. KDSP īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai, mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu, KDSP īstenošanā iesaistītās augstskolas nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu. Ievērojot, ka ne visiem mācībspēkiem angļu valodas zināšanu līmenis ir vismaz B2, augstskolām jānodrošina, ka šie mācībspēki nepiedalās studiju programmas nodrošināšanā angļu valodā.

Stiprās puses:

- Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai;
- Studiju programmas realizācijā iesaistītie mācībspēki ir atbilstoši kvalificēti, pieredzējuši un aktīvi iesaistās zinātniski pētnieciskajā darbā attiecīgajā nozarē un apakšnozarē, tādējādi var tikt nodrošināta KDSP rezultātu sasniegšana;
- Visiem mācībspēkiem pēdējo sešu gadu laikā ir iznākušas publikācijas atbilstīgajā nozarē;
- Mācībspēki aktīvi iesaistās dažādos kvalifikācijasursos.

Vājās puses:

- Dažiem mācībspēkiem trūkst zinātniskas publikācijas žurnālos vai konferenču ziņojumu izdevumos ar augstu ietekmes faktoru;

- Salīdzinoši neliels LZZ ekspertu skaits;
- Dažiem mācībspēkiem nav angļu valodas zināšanas B2 līmenī, lai īstenotu KDSP angļu valodā.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.	X			

Prasības [4] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.	X			KDSP īstenošanā iesaistītais akadēmiskais personāls ir kvalificēts un atbilstoši atlasīts, lai sasniegtu programmas mērķus - visiem mācībspēkiem ir doktora grāds un publikācijas attiecīgajā nozarē, nelielai daļai mācībspēku ir LZZ eksperta statuss. Augstskolas nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniskās darbības veicināšanu.

6. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Prasība [5]: Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Nr. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Akadēmiskās studiju programmas, kuras paredzētas mazāk nekā 250 pilna laika studējošajiem, var tikt īstenotas un šo programmu obligātās un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā var piedalīties mazāk nekā pieci augstskolas profesori un asociētie profesori, ja saņemts	X			Augstākās izglītības padomes (AIP) atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai doktoru studiju programmā "Valodu un literatūras studijas" ir

	attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai				apstiprināts. (11.5. pielikums). Piedalās astoņi profesori un septiņi asociētie profesori. (8. pielikums).
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	X			11.2. pielikumā ir skatāma vienošanās par doktoru studiju programmu "Valodu un literatūras studijas", starp DU, LiepU, VeA un LU, kurā norādīts, ka gadījumā, ja studiju programma tiks slēgta, tad LU studējošajiem nodrošinās iespēju turpināt izglītības ieguvu. Vienlaikus, šī vienošanās parakstīta tikai no LU un DU puses. Augstskolām jānodrošina, ka vienošanos paraksta arī pārējās partneraugstskolas.
3.	Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā	X			Ir pievienots DU rektores parakstīts apliecinājums, ir pievienots LiepU rektores parakstīts apliecinājums ar datumu 24.03.2022., dokumenta Nr. 1.-1.6./113, ir pievienots VeA rektora parakstīts apliecinājums ar datumu 29.03.2022., dokumenta Nr. 1-10.1/21, kuri norāda, ka studējošiem tiek

					<p>garantēta zaudējumu kompensācija, ja studiju virziens „Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” augstskolas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.</p> <p>Vienlaikus nepieciešams veikt tehniskus precizējumus, apliecinājumos nav norādīts studiju programmas kods. DU apliecinājumam nav norādīts datums un dokumenta numurs.</p>
4.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā, izņemot Augstskolu likuma 55. panta otrajā daļā paredzētos gadījumus	X			Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos, jo piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā (8. pielikums).
5.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam	X			Ir pievienots pielikums ar mācībspēku CV, kas norāda, ka lielākajai daļai programmas īstenošanā iesaistītajiem

	laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu				akadēmiskā personāla pārstāvjiem ir publikācija recenzējamās izdevumos pēdējo sešu gadu laikā, izņemot vienu, kam ir filoloģijas zinātņu kandidāta grāds, zinātņu kandidāta diploms un profesionālā darba pieredze jomā, kas atbilst studiju kursa saturam. (9. pielikums).
6.	Augstskolas vai koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi vismaz B2 līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā	X			Ir pievienots parakstīts DU rektores apliecinājums, parakstīts LiepU rektores apliecinājums 23.03.2022. Nr. 7.H-7.10./08, parakstīts VeA rektora apliecinājums 29.03.2022. Nr. 1-10.1/20 par mācībspēkus valodas prasmēm. (11.6. pielikums). DU apliecinājumam nav norādīts datums un dokumenta numurs.
7.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam, ievērojot studiju programmas īstenošanā noteiktās minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam				Nav attiecināms
8.	Studiju programma atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā				Nav attiecināms.

	esošs, vai profesionālās kvalifikācijas prasībām (ja profesijai nav nepieciešams izstrādāt profesijas standartu), ja pēc studiju programmas apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija				
9.	Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst Augstskolu likuma 56.¹ panta otrajā daļā un 56.² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām		X		<p>Ir pieejami visi studiju kursu apraksti, kas norādīti studiju plānā.</p> <p>Visi studiju kursu apraksti ir pievienoti gan latviešu, gan angļu valodā.</p> <p>Dažiem studiju kursiem nepieciešami pilnveidojumi, jo studiju kursu aprakstos novērojamas tehniskas neprecizitātes, kā piemēram, nav noteiktas konkrētas prasības kredītpunktu iegūšanai, starppārbaudījumu un eksāmena/ieskautes vērtējuma īpatsvaram un patstāvīgā darba organizācijai.</p> <p>Pārējos studiju kursu aprakstos sniegta visa nepieciešamā informācija, kas atbilst Augstskolu likuma 56.1 panta otrajā daļā un 56.2 panta otrajā daļā noteiktajām prasībām.</p>

10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem	X			Studiju līguma paraugs (11.7. pielikums) atbilst Ministru kabineta 23.01.2007 noteikumi Nr. 70 "Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi".
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus		X		Par studiju programmas apgūšanu iesniedzamā diploma paraugs (11.8. pielikums) atbilst Ministru kabineta 16.04.2013 noteikumi Nr. 202 "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus". Vienlaikus, diplomā jānorāda konkrēts grāda nosaukums.
12.	Augstskolā/ koledžā ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai	X			Ir pievienoti nolikumi par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu DU (16.12.2019. Senāta sēdē, protokols Nr.14, LiepU (29.04.2019. Senāta sēde, protokols Nr.10) VeA (29.04.2019. Senāta sēde, protokols Lēmums 19-40 (11.10. pielikums).
13.	Prasība [6]: Augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas	X			Izglītības kvalitātes valsts dienesta (IKVD) 20.09.2022.

	dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti				vēstulē Nr. 4ud-04e/1228 vēstulē par Daugavpils Universitāti, Liepājas Universitāti un Ventspils augstskolu norādīts, ka IKVD nav konstatējis izglītības jomu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus visu trīs augstskolu darbībā.
14.	Prasība [7]: Faktisko apstākļu atbilstība augstskolas/ koledžas sniegtajām ziņām	X			Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas sniegtajām ziņām.

Aizpildīt, ja tiek vērtēta doktora studiju programma:

Nr p.k.	Kritērijs	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Akadēmiskās doktora studiju programmas īstenošanā piedalās ne mazāk kā piecas personas ar doktora grādu, no kurām vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti attiecīgajā nozarē. Profesionālās doktora studiju programmas mākslās īstenošanā piedalās ne mazāk kā piecas personas, kurām ir doktora grāds	X			Akadēmiskās doktora studiju programmas īstenošanā piedalās astoņi profesori un septiņi asociētie profesori, no kuriem vismaz trīs ir LZP eksperti. (8. pielikums un 3. pielikums).
2.	Zinātņu doktoru zinātniskā un pedagoģiskā kvalifikācija atbilst normatīvajos aktos par profesora un asociētā profesora amata pretendenta zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas novērtēšanu noteiktajiem kritērijiem	X			Zinātņu doktoru zinātniskā un pedagoģiskā kvalifikācija atbilst normatīvajos aktos par profesora un asociētā profesora amata pretendenta zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas novērtēšanu noteiktajiem

					kritērijiem; atbilstība tiek apliecināta, reizi 6 gados piedaloties vadošo pētnieku, asociēto profesoru un profesoru amatu vēlēšanās, kā arī reizi trijos gados piedaloties LZP zinātnes ekspertu vēlēšanās.
3.	Saņemts Latvijas Zinātnes padomes atbalsts (akadēmiskās doktora studiju programmas gadījumā)	X			Latvijas Zinātnes padome atbalsta DU, LiepU un VeA doktora studiju programmas “Valodu un literatūras studijas” licencēšanu. Pievienota atzinuma veidlapa 13.09.2022., Nr. Nr. 2022/4.2-130.

Aizpildīt, ja tiek vērtēta kopīgā studiju programma:

Nr. p.k.	Kritēriji	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Augstskola vai koledža kopā ar partnerinstitūciju /-ām ir noslēgusi rakstisku vienošanos par kopīgas studiju programmas izstrādi un īstenošanu	X			11.13. pielikumā skatāma noslēgta rakstiska vienošanās starp DU, LiepU un VeA kopīgas studiju programmas izstrādi un īstenošanu. Līgums noslēgts studiju izstrādes brīdī 2020. gadā par kopīgu doktoru studiju programmu “Filoloģija”. Tā kā šobrīd studiju programmas nosaukums ir „Valodu un literatūras studijas”,

					būtu nepieciešams pievienot vienošanos, kurā sniegta informācija par precizēto studiju programmas nosaukumu.
2.	Studiju programmu veido augstskolas un partnerinstitūciju vienāda augstākās izglītības līmeņa studiju programmu daļas	X			Studiju programmu veido DU, LiepU un VeA. Visās augstskolās programma tiks realizēta kā akadēmiskā doktoru studiju programma.
3.	Studiju programmas īstenošanā iesaistītā augstskola un partnerinstitūcijas katra īsteno vismaz vienu desmito daļu no visas attiecīgās studiju programmas	X			Studiju programmas realizācijā iesaistītas trīs augstskolas, kur katra augstskola realizē virs 10 %.
4.	Vienotas prasības attiecībā uz kopīgās studiju programmas īstenošanu, noslēguma pārbaudījumiem, studijās iegūstamo grādu un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu. Kopīgās studiju programmas daļas kopā veido saturiski vienotu un secīgu kopīgu studiju programmu	X			Studiju programma saturiski ir veidota, nosakot vienādus studiju kursu veidošanas un vērtēšanas principus visu iesaistīto augstskolu realizētajiem studiju kursiem. Studiju kursu plānotais saturs ir saskaņots visās augstskolās, lai nenotiktu nepamatota tēmu atkārtotāšanās.
5.	Augstskola un partnerinstitūcijas ir kopīgi izveidojušas kopīgās studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmu		X		Katrā partneraugstskolā ir sava kvalitātes nodrošināšanas sistēma, ir panākta izpratne par

					<p>kopīgiem kvalitātes nodrošināšanas un kontroles principiem studiju programmā. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas apraksts un koncepcija pieejama ziņojuma 3.3., 3.4. sadaļā.</p>
6.	<p>Ir nodrošināta studējošo mobilitāte, kas ļauj apgūt kopīgās studiju programmas samērīgu un būtisku daļu arī vienā vai vairākās partnerinstitūcijās</p>	X			<p>Studiju kursu plānojums veidots tā, ka studējošajiem ir jāapgūst studiju kurss tajā augstskolā, kas ir atbildīga par konkrētā studiju kursa īstenošanu. Turklāt lekciju plānojums tiks veidots tā, lai studentiem būtu iespēja apmeklēt tiem paredzētās nodarbības visās partnerinstitūcijās. Vajadzības gadījumā tiks izmantotas arī konferenču e-vietnes.</p>
7.	<p>Ir nodrošināta akadēmiskā personāla mobilitāte, lai tas varētu mācīt arī vismaz vienā partnerinstitūcijā</p>	X			<p>Visu partnerinstitūciju mācībspēkiem tiks nodrošināta piekļuve gan e-studiju videi studiju kursu docēšanas vajadzībām, gan arī piekļuve telpām, kurās norisināsies nodarbības. Katra partnerinstitūcija uzņemas nodrošināt arī</p>

					naktsmītnes dienesta viesnīcās.
8.	Ir noteikts kopīgās studiju programmas apguves rezultātā piešķiramais grāds vai profesionālā kvalifikācija, kas atbilst Latvijas normatīvajos aktos noteiktajai studijās iegūstamo grādu vai profesionālās kvalifikācijas sistēmai	X			Programmas apguves (pēc promocijas darba aizstāvēšanas) rezultātā absolventiem tiks piešķirts zinātnes doktora(-es) grāds (Ph. D.) valodniecībā un literatūrzinātnē.
9.	Ir noteikts augstskolas un partnerinstitūciju kopīgi izsniedzamā diploma, kā arī diplomam pievienotā pielikuma saturs, kas atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus	X			Studiju programmas apguves rezultātā tiks piešķirts DU, LiepU un VeA kopīgs doktora diploms, kas atbilst MK 16.04.2013. not. Nr.202 "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinājošus dokumentus".

7. Novērtējums

Iepazīstoties ar KDSP raksturojumu, tam pievienotajiem pielikumiem, citiem resursiem, kā arī izvērtējot ekspertu klātienēs vizītē gūto informāciju, var secināt, ka licencējamā doktora studiju programma atbilst studiju virzienam.

Iepazīstoties ar studiju programmas raksturojumu, kā arī izvērtējot ekspertu vizītē iegūto informāciju, secināms, ka KDSP studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem. Izvērtējot studiju programmas saturu pēc būtības konstatēts, ka programmas saturā ir ietverti starpdisciplināritātes aspekti, kurus nepieciešams skaidrāk pamatot un stiprināt. Studiju kursu aprakstus nepieciešams pilnveidot, lai tie atbilstu ārējam normatīvajam regulējumam, būtu formulēti pēc vienota standarta un izskaustu nepilnīgi sniegtu informāciju. Augstskolas norādījušas, ka studiju procesā iespējams izmantot arī attālināto studiju formu, vienlaikus, eksperti vērš uzmanību, ka pilnvērtīgu kopīgās studiju programmas pieredzi studējošie var apgūt lekcijas apmeklējot katrā no partneraugstskolām, tāpēc eksperti vērš uzmanību, ka attālinātās studijas vēlama piemērot tikai nepieciešamības gadījumā.

Secināts, ka KDSP realizācijā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām. KDSP īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai, mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu, KDSP īstenošanā iesaistītās augstskolas nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

Kopumā izvērtējot studiju programmas resursus var secināt, ka augstskolām ir nepieciešamie infrastruktūras, materiāltehniskās bāzes un informatīvie resursi, augstskolas norādīja, ka arī finanšu resursi pieejami pietiekamā apmērā, tomēr, lai nodrošinātu studiju programmas ilgtspēju un rentabilitāti, augstskolām nepieciešams skaidri noteikt programmas izmaksas, minimālais studējošo skaits, t.sk. katrā no partneraugstskolām, kā arī jābūt visām pusēm skaidri izprotamiem noteikumiem par finanšu resursu pārvaldību starp augstskolām. Savstarpējo norēķinu kārtību vēlams iekļaut arī savstarpējā līgumā.

DU, LiepU un VeA kopīgā doktoru studiju programma “Valodu un literatūras studijas” lielākoties atbilst normatīvā regulējuma prasībām. Svarīgi noslēgt jaunu rakstisku vienošanos starp DU, LiepU un VeA par kopīgas studiju programmas izstrādi un īstenošanu un precizēt piešķiramā diploma paraugu (iekļaujot informāciju par piešķiramo grādu). Nepieciešams skaidri noteikt, kurā promocijas padomē notiks promocijas process un kā studējošie tiks par to informēti.

8. Rekomendācijas

Īstermiņa rekomendācijas

Eksperti rekomendē licencēt studiju programmu.

Līdz Studiju kvalitātes komisijas (SKK) sēdei, kurā pieņem lēmumu:

- imatrikulācijas noteikumos papildus informācijai par nepieciešamo iepriekšējo izglītību un iestājpārbaudījumiem, ārvalstu studējošajiem noteikt angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī. Detalizētāku informāciju par iestājpārbaudījuma prasībām un daļām iekļaut uzņemšanas noteikumos, vienlaikus pārlicinoties, ka visām partneraugstskolām informācija tiek norādīta vienādi.
- iesniegt precizētu diploma paraugu, tajā norādot konkrētu piešķiramo grādu.
- iesniegt informāciju par studiju programmas izmaksu aprēķinu, nepieciešamo finansējuma apmēru un nepieciešamo studējošo skaitu, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu.
- veikt tehniskus precizējumus apliecinājumos par zaudējumu kompensāciju studējošajiem, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.
- noslēgt jaunu rakstisku vienošanos starp DU, LiepU un VeA par kopīgas studiju programmas izstrādi un īstenošanu, jo līgums noslēgts studiju izstrādes brīdī 2020. gadā par kopīgu doktoru studiju programmu “Filoloģija”, bet šobrīd nosaukums ir „Valodu un literatūras studijas”.

Ilgtermiņa rekomendācijas

Līdz studiju virzienu novērtēšanai un akreditācijai:

- veikt studiju programmas salīdzinājumu ar LU īstenoto doktora studiju programmu “Valodu un kultūru studijas”, nodrošinot vērtējamās studiju programmas unikalitāti.
- precizēt un stiprināt starpdisciplināritātes aspektu studiju programmā, kā arī precizēt apakšprogrammu un moduļu savstarpējo sasaisti.
- pilnveidot kursu aprakstus:
 - paredzot, kur tas nav izdarīts un, ja attiecināms, konkrētas prasības kredītpunktu iegūšanai, norādīt starppārbaudījumu un eksāmena/ieskaites vērtējuma īpatsvaru, patstāvīgā darba organizāciju, kā arī atjaunot obligātās un papildliteratūras avotus;
 - nepieciešams pārskatīt norādītās priekšzināšanas, nodrošinot, ka tās atbilst uzņemšanas prasībām un studiju līmenim;
 - norādīt tikai klātienes studiju formu, attālināto studiju formu paredzēt, ja klātienes studiju formu nav iespējams realizēt.
- Veicināt KDSP mācībspēku publicēšanos zinātniskos žurnālos vai konferenču ziņojumu izdevumos, kuri indeksēti *SCOPUS* un *Web of Science Core Collection* vai iekļauti datubāzē ERIH+.
- Savlaicīgi atjaunot eksperta tiesības un/vai iegūt LZP eksperta tiesības, lai ilgtermiņā nodrošinātu nepieciešamo LZP ekspertu skaitu KDSP īstenošanā.

Ja ekspertu viedoklis par kādu prasību vai kritēriju atšķiras, lūdzam norādīt atšķirīgo viedokli.

<i>Nav</i>

9. Prasību vērtējumu kopsavilkums

	Prasības	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst
P1	Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	X		
P2	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	X		
P3	Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	X		
P4	Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām	X		
P5	Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām		X	
P6	Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X		
P7	Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām	X		